

บทที่ ๕

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมาย

การวิจัยนี้มีความมุ่งหมายจะศึกษาเปรียบเทียบบุคลิกลักษณะของนักเรียนหญิงและชายในชั้นมัธยมศึกษาที่มีเพื่อนมากที่สุดและที่ไม่มีเพื่อน โดยพิจารณาถึงบุคลิกลักษณะ ๑๔ ด้าน ตามคู่มือแบบทดสอบ The Omnibus Personality Inventory Form F ได้แก่ ลักษณะการครุ่นคิดอย่างลึกซึ้ง เริงนามธรรม ลักษณะที่มีความโน้มเอียงทางทฤษฎี ลักษณะทางสุนทรีย์ภาพ ลักษณะทางความซับซ้อน ลักษณะเป็นตัวของตัวเอง ลักษณะความโน้มเอียงทางศาสนา ลักษณะทางความสัมพันธ์ทางสังคม ลักษณะการแสดงออกซึ่งความรู้สึกนึกคิด ลักษณะบุรณภาพในชีวิตบุคคล ลักษณะแสดงระดับความกังวลใจ ลักษณะห่วงใยในสวัสดิภาพของบุคคลอื่น ลักษณะการให้คุณค่าของสิ่งที่น่าไปประพฤติใช้ได้จริง ลักษณะความเป็นชายหญิง และลักษณะความกล้าเอียงในการตอบสนอง

วิธีดำเนินการวิจัย

กลุ่มตัวอย่าง

ตัวอย่างประชากรคือนักเรียนหญิงและชายอายุ ๑๓ ถึง ๒๑ ปี ที่กำลังศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ถึง ๕ จำนวน ๑๖๐ คน เป็นหญิง ๘๑ คนและชาย ๗๙ คน โดยแบ่งเป็น ๒ กลุ่ม คือกลุ่มที่มีเพื่อนมากที่สุด และกลุ่มที่ไม่มีเพื่อน กลุ่มละ ๘๐ คน

สำหรับกลุ่มทั้ง ๒ คือกลุ่มที่มีเพื่อนมากที่สุดและกลุ่มที่ไม่มีเพื่อนนั้น แบ่งโดยให้นักเรียนจำนวน ๖๖ คนจาก ๔ โรงเรียนในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ซึ่งเป็นโรงเรียนรัฐบาล ๒ โรงเรียน และโรงเรียนราษฎร์ ๒ โรงเรียน ทำแบบทดสอบสังคมมิติ

แล้วใช้คะแนนจากแบบทดสอบนี้เป็นเกณฑ์ในการแบ่งกลุ่ม คือนักเรียนที่ได้คะแนนสูงตั้งแต่เปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ ๔๔ ถึง ๔๘ ในแต่ละห้องเรียนจัดไว้เป็นกลุ่มสูง และนักเรียนที่ได้คะแนนต่ำตั้งแต่เปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ ๑ ถึง ๑๒ ในแต่ละห้องเรียนจัดไว้เป็นกลุ่มต่ำ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ใช้แบบทดสอบดังต่อไปนี้

๑. แบบทดสอบสังคมมิติ (Sociometric Test) ซึ่งให้ ๕ คะแนนสำหรับคนที่ได้รับเลือกเป็นอันดับที่หนึ่ง ๓ คะแนนสำหรับคนที่ได้รับเลือกเป็นอันดับที่สอง และ ๒ คะแนนสำหรับคนที่ได้รับเลือกเป็นอันดับที่สาม

๒. แบบทดสอบบุคลิกภาพที่ดัดแปลงมาจาก The Omnibus Personality Inventory Form F ซึ่งมีทั้งหมด ๔๔๕ ข้อ เป็นคำถามแบบให้เลือกข้อที่ถูกและผิด คำถามเหล่านี้เกี่ยวกับลักษณะการครุ่นคิดอย่างลึกซึ้ง เชิงนามธรรม ลักษณะที่มีความโน้มเอียงทางทฤษฎี ลักษณะทางสุนทรีย์ภาพ ลักษณะทางความซับซ้อน ลักษณะเป็นตัวของตัวเอง ลักษณะความโน้มเอียงทางศาสนา ลักษณะทางความสัมพันธ์ทางสังคม ลักษณะการแสดงออกซึ่งความรู้สึกนึกคิด ลักษณะบุรณ ภาพในตัวของบุคคล ลักษณะแสดงระดับความกังวลใจ ลักษณะห่วงใยในสวัสดิภาพของบุคคลอื่น ลักษณะการให้คุณค่าของสิ่งที่นำไปประบุคคลใช้ใ้จริง ลักษณะความเป็นชายหญิง และลักษณะความลำเอียงในการตอบสนอง

การให้คะแนนให้ตามคู่มือของแบบทดสอบ The Omnibus Personality Inventory Form F

การรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล

คะแนนที่ได้จากแบบทดสอบที่ดัดแปลงมาจาก The Omnibus Personality Inventory Form F นั้น ผู้วิจัยได้นำมาหาค่าตัวกลางเลขคณิต (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วทดสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่มด้วย T-Test

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยปรากฏดังต่อไปนี้คือ

๑. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาที่มีเพื่อนมากที่สุดและที่ไม่มีเพื่อน มีบุคลิกลักษณะที่โดดเด่นต่างกันอย่างมีนัยสำคัญในทางสถิติ แต่มีแนวโน้มที่จะแตกต่างกันในด้านลักษณะทางความซับซ้อนมากกว่าคนอื่น คือนักเรียนที่ไม่มีเพื่อนมีแนวโน้มที่จะพบต่อความคลุมเคลือ ความไม่แน่นอนใดก็ตามที่นักเรียนที่มีเพื่อนมากที่สุด และยังชอบสถานการณืและแนวความคิดใหม่ ๆ ชอบสิ่งที่มีความยากซับซ้อนมากกว่า

๒. นักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาที่มีเพื่อนมากที่สุดและนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาที่มีเพื่อนมากที่สุดมีบุคลิกลักษณะที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .๐๕ เฉพาะในด้านลักษณะทางความซับซ้อน ลักษณะเป็นตัวของตัวเอง ลักษณะความโน้มเอียงทางศาสนา ลักษณะการแสดงออกถึงความรู้สึกนึกคิด และลักษณะความเป็นชายหญิง กล่าวคือ

๒.๑ นักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาที่มีเพื่อนมากที่สุดพบต่อความคลุมเคลือและความไม่แน่นอนใดก็ตาม และชอบสถานการณืและแนวความคิดใหม่ ๆ มากกว่านักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาที่มีเพื่อนมากที่สุด

๒.๒ นักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาที่มีเพื่อนมากที่สุดมีความโน้มเอียงที่จะเป็นอิสระจากผู้ที่เห็นอกว่า คัดค้านการละเมิดสิทธิของบุคคลและออกหน้ต่อความเห็นที่นอกเหนือไปจากความเห็นของคน ชอบความจริง มีเสรีภาพทางสติปัญญาและการเมือง และมักจะไม่ตัดสินใจอะไรลงไปง่าย ๆ มากกว่านักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาที่มีเพื่อนมากที่สุด

๒.๓ นักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาที่มีเพื่อนมากที่สุดชอบสงสัยเกี่ยวกับความเชื่อและการปฏิบัติทางศาสนาที่เป็นแบบแผนใช้กันมา และมีใจเอนเอียงที่จะไม่ยอมรับความเชื่อและการปฏิบัติเหล่านั้นโดยเฉพาอย่างยิ่งสิ่งที่ยอมรับปฏิบัติกันมาอย่างเคร่งครัด มากกว่านักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาที่มีเพื่อนมากที่สุด

๒.๔ นักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาที่มีเพื่อนมากที่สุดชอบมีจินตนาการ นิยมการแสดงออกทางอารมณ์และความรู้สึก และอาจมีความรู้สึกต่อการต่อต้านและก้าวร้าว มากกว่านักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาที่มีเพื่อนมากที่สุด

๒.๕ นักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาที่มีเพื่อนมากที่สุด ไม่สนใจเรื่องเกี่ยวกับสุนทรียภาพ และยอมรับปัญหาการปรับตัว ความรู้สึกกังวลใจหรือความบกพร่องส่วนตัวบางประการ มากกว่านักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาที่เพื่อนชอบมากที่สุด และมีแนวโน้มที่จะเขินอายน้อยกว่า แต่สนใจเรื่องเกี่ยวกับวิทยาศาสตร์มากกว่า

๓. นักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาที่ไม่มีเพื่อนและนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาที่ไม่มีเพื่อนมีบุคลิกลักษณะที่แตกต่างกันบางอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .๐๕ เฉพาะในด้านลักษณะการแสดงออกซึ่งความรู้สึกนึกคิด ลักษณะบุรณภาพในตัวของบุคคล ลักษณะแสดงระดับความกังวลใจและลักษณะทวงใยในสวัสดิภาพของบุคคลอื่น กล่าวคือ

๓.๑ นักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาที่ไม่มีเพื่อนชอบมีจินตนาการ นิยมการแสดงออกทางอารมณ์และความรู้สึก และอาจรู้สึกต่อการต่อต้านและก้าวร้าวมากกว่านักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาที่ไม่มีเพื่อน

๓.๒ นักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาที่ไม่มีเพื่อนยอมรับเอาที่เห็นคติและพฤติกรรมบางอย่างของบุคคลที่แสดงว่าขัดกับสังคมหรือมีปัญหาทางอารมณ์ไว้มากกว่านักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาที่ไม่มีเพื่อน

๓.๓ นักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาที่ไม่มีเพื่อนมีระดับความกังวลใจต่ำกว่านักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาที่ไม่มีเพื่อน คือไม่ยอมรับว่าตนมีความรู้สึกหรืออาการหงุดหงิดหรือกังวลใจ

๓.๔ นักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาที่ไม่มีเพื่อนมีความรู้สึกผูกพันกับคนอื่นไว้ใจได้ และมีจรรยาในการเกี่ยวข้องกับคนอื่น ทวงใยต่อความรู้สึกและสวัสดิภาพของบุคคลที่ตนพบปะควมมากกว่านักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาที่ไม่มีเพื่อน

๔. นักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาที่มีเพื่อนมากที่สุดและนักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาที่ไม่มีเพื่อนมีบุคลิกลักษณะที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .๐๕ เฉพาะในค่าลักษณะเป็นตัวของตัวเอง และลักษณะความโน้มเอียงทางศาสนา กล่าวคือ

๔.๑ นักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาที่ไม่มีเพื่อนมีความโน้มเอียงที่จะเป็นอิสระจากผู้ที่เห็นอกว่า ทัดค่านการละเมิดสิทธิของบุคคลและอดทนต่อความเห็นที่นอกเหนือไปจากความเห็นของตน ชอบความจริง มีเสรีภาพทางสติปัญญาและทางการเมือง และมักไม่คัดค้านอะไรลงไปง่าย ๆ มากกว่านักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาที่มีเพื่อนมากที่สุด

๔.๒ นักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาที่ไม่มีเพื่อนสงสัยเกี่ยวกับความเชื่อและการปฏิบัติทางศาสนาที่เป็นแบบแผนใจกันมาและมีใจเอนเอียงที่จะไม่ยอมรับความเชื่อและการปฏิบัติเหล่านั้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งสิ่งที่ยอมรับปฏิบัติกันมาอย่างเคร่งครัดมากกว่านักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาที่มีเพื่อนมากที่สุด

๕. นักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาที่มีเพื่อนมากที่สุดและนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาที่ไม่มีเพื่อนมีบุคลิกลักษณะที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .๐๕ เฉพาะในค่าลักษณะที่มีความโน้มเอียงทางหญิงและลักษณะห่วงใยในสวัสดิภาพของบุคคลอื่น กล่าวคือ

๕.๑ นักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาที่มีเพื่อนมากที่สุด ชอบเกี่ยวข้องกับหลักหญิงและปัญหาต่าง ๆ ชอบคิดโดยใช้วิธีการทางวิทยาศาสตร์ สนใจวิทยาศาสตร์และกิจกรรมทางวิทยาศาสตร์ และปรารถนาจะเผชิญปัญหาและสถานการณ์ต่าง ๆ อย่างใจเหี้ยม การพิถีพิถันระมัดระวังและถืออย่างวิพากษ์วิจารณ์มากกว่านักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาที่ไม่มีเพื่อน

๕.๒ นักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาที่มีเพื่อนมากที่สุด มีความรู้สึกผูกพันกับคนอื่นไว้ใจได้ และมีจรรยาในการเกี่ยวข้องกับคนอื่นห่วงใยในความรู้สึกและสวัสดิภาพของบุคคลที่ตนหวนปะควมมากกว่านักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาที่ไม่มีเพื่อน

ประโยชน์ในทางประยุกต์ของผลการวิจัย

๑. เพื่อให้ครูมีความเข้าใจถึงความแตกต่างระหว่างบุคลิกลักษณะของนักเรียนที่มีสถานะในกลุ่มเพื่อนต่างกัน รวมทั้งความแตกต่างระหว่างเพศด้วย เพื่อที่จะสามารถจัดวิธีการสอนและกิจกรรมให้เหมาะสมกับสภาพของบุคลิกลักษณะแต่ละแบบ

๒. เพื่อให้ครูเข้าใจว่าบุคลิกลักษณะเช่นไรควรจะเป็นปัญหาในการปรับตัวในสังคมของนักเรียนหรือไม่ เพื่อที่จะป้องกัน แก้อาและแนะแนวทางช่วยเหลือนักเรียนที่มีบุคลิกลักษณะอันเป็นปัญหาให้ปรับตัวได้ดีขึ้น รวมทั้งส่งเสริมบุคลิกลักษณะที่เด่นอยู่แล้วให้ดียิ่งขึ้นอีก

ข้อเสนอแนะ

๑. ควรมีการศึกษาวิจัยถึงสาเหตุที่นักเรียนแต่ละคน เป็นที่ยอมรับในกลุ่มเพื่อนต่างกันโดยใช้การสัมภาษณ์ Rating-Scale แบบสอบถามใครเอ่ย (Guess Who) ฯลฯ

๒. การคัดแปลงแบบทดสอบของต่างประเทศมาใช้ ควรสร้างเกณฑ์ปกติ (Norm) ของคนไทยไว้ใช้เอง อาจทำให้โดยผู้ที่ถูกทดลองและสมบูรณ์กว่า หรือสร้างเครื่องมือในการวิจัยขึ้น เพื่อให้ครอบคลุมลักษณะนิสัย ชนบทประเพณี และวัฒนธรรมของคนไทย

๓. ในการศึกษาวิจัยครั้งต่อไป จำนวนประชากรควรกว้างขวางยิ่งขึ้น เช่นใช้จำนวนโรงเรียนที่สุ่มมาในมากขึ้น และควรควบคุมตัวแปรอื่น ๆ ด้วย เช่นตัวแปรทางศาสนาฐานะทางเศรษฐกิจ เป็นต้น

๔. ในการศึกษาวิจัยครั้งต่อไป ควรจำกัดช่วงกว้างของอายุของตัวอย่างประชากร รวมทั้งชั้นเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ให้แคบเข้าอีก เช่นใช้เฉพาะตัวอย่างประชากรจากระดับมัธยมศึกษาตอนต้น หรือจากระดับมัธยมศึกษาตอนปลายเท่านั้น หรือใช้ทั้งสองกลุ่มแต่นำมาเปรียบเทียบกันระหว่างกลุ่ม เป็นต้น